

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIS - FEBRUARY 4, 1993

Nr. 22

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Socialdemokratai nori ir Lozoraičio ir Brazausko

Trečiadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, vasario 3 d. (Elta) — Lietuvai vienodai reikalingi populiariausi šiuo metu politikai Stasys Lozoraitis ir Algirdas Brazauskas, pareiškė šios partijos vadovs. Seimo narys Vytenis Andriukaitis. Socialdemokratų partija prezidento poste nori matyti Stasį Lozoraitį, gerai suprantantį Vakarų mentalitetą. Algirdas Brazauskas, gerai žinantis Lietuvos ekonomikos problemas ir turintis administracinio darbo patirtį, socialdemokratų nuomone, turėtų tapti vyriausybės vadovu.

Socialdemokratai neatsisako sumanymo suburti visas partijas į plačią politinę koaliciją, pasakė Vytenis Andriukaitis. Ji turėtų apimti partijas ir judėjimus nuo LDDP iki Sąjūdžio. Tai būtų susitarimas dėl bendro darbo ir atsakomybės. Tačiau socialdemokratai atsiūrija nuo dvipusės koalicijos su LDDP. Bet koks suartėjimas su ja, Vytenio Andriukaitis nuomone, reikštų kairiųjų koaliciją prieš dešiniuosius ir dar labiau pagilintų politinę krizę.

Tariamasi dėl prekybos su Norvegija platinimo

Norvegijos ambasadorius Per Gullik Stavnum galvoja, kad prekybos tarp Lietuvos ir Norvegijos apimtis galėtų būti didesnė. Tai įgalina ir pernai pasirašyta laisvos prekybos sutartis.

P.G. Stavnum savo samprotavimus šiais klausimais išdėstė pokalbyje su ekonomikos ministru Julium Veselka. Jie aptarė abiejų šalių ekonominio bei prekybinio bendradarbiavimo perspektyvas. Susitarta, kad ambasada ir ministerija keisis informacija, ypač dėl galimybių steigti bendras įmones.

Lietuvoje įregistruotos devynios bendros su Norvegija įmonės. Šiuo metu Norvegijos firma „Dyna“ ir Jonavos „Azotas“ tariasi bendrai gaminti medžio klijus, polimerines medžiagas ir sprogmenis civiliniams darbams. Vyksta derybos tarp norvegų firmos „Ringnes“ ir „Utenos gerimų“ kombinato dėl alaus ir nealkoholinių gėrimų gamybos Lietuvai ir Rytų rinkai. Utenoje jau prekiaujama norvegų alumi.

Specialistai Ignalinos atominėje elektrinėje

Tarptautinės Atominės Energetikos Agentūros (TATENA) ekspertai iš JAV, Kanados, Prancūzijos, Švedijos, Vokietijos, Kinijos, Didžiosios Britanijos, Japonijos, Suomijos, Rusijos ir Čekijos vakar pradėjo dvi savaites trukusią darbą Ignalinos atominėje elektrinėje. Misijs tikslas yra išnagrinėti per pastaruosius trejus metus įvykusius incidentus.

TATENA specialistai išnagrinės 53 incidentus, kurie paskelbti už elektrinės ribų ir 119, užfiksuotų jos viduje. Rimčiausi skaitomas perykštis atsitikimas, kada viename reaktoriuje aptiktas įtrūkęs vamzdelis. Dėl to buvo sustabdytas reaktorius. Tačiau rea-

laus pavojaus elektrinės saugumui tai nesukėlė.

Pirmą kartą TATENA ekspertai Ignalinos atominėje elektrinėje lankėsi 1989 metais. Jie tada pasiūlė rekomendacijas saugumui užtikrinti. Dabar jie įvertina, kaip reaguota į tas rekomendacijas.

Sustiprės Šiaurės Šalių bendradarbiavimas

Vasario 2 d. į Vilnių atvyko Šiaurės Šalių Ministrų tarybos generalinis sekretorius Par Olav Stenback.

Pokalbyje su užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu jis pasakė, kad daugiašalis Baltijos ir Skandinavijos valstybių bendradarbiavimas artimiausiais metais turėtų žymiai sustiprėti. Skandinavijos šalys nori padėti demokratizacijos procesui Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Generalinis sekretorius ir ministras aptarė Šiaurės Šalių galimybes suteikti paramą Lietuvai gamtos saugos, sveikatos apsaugos ir švietimo srityse. Povilas Gylys paprašė politinės pagalbos, kad būtų paspartintas Lietuvos priėjimas į Europos Bendriją.

Priimtas žemės pardavimo ir nuomojimo įstatymas

Seimas priėmė įstatymą, reglamentuojantį žemės sklypų pardavimo ir nuomos tvarką bei sąlygas užsienio valstybių diplomatiniams ir konsulinėms įstaigoms. Įstatyme pažymima, jog valstybė, išsigijusi nusavybės teise į žemės sklypą, gali jį perleisti trečiajam šaliai tik Lietuvos vyriausybei sutikus. Tačiau draudžiama keisti jo paskirtį.

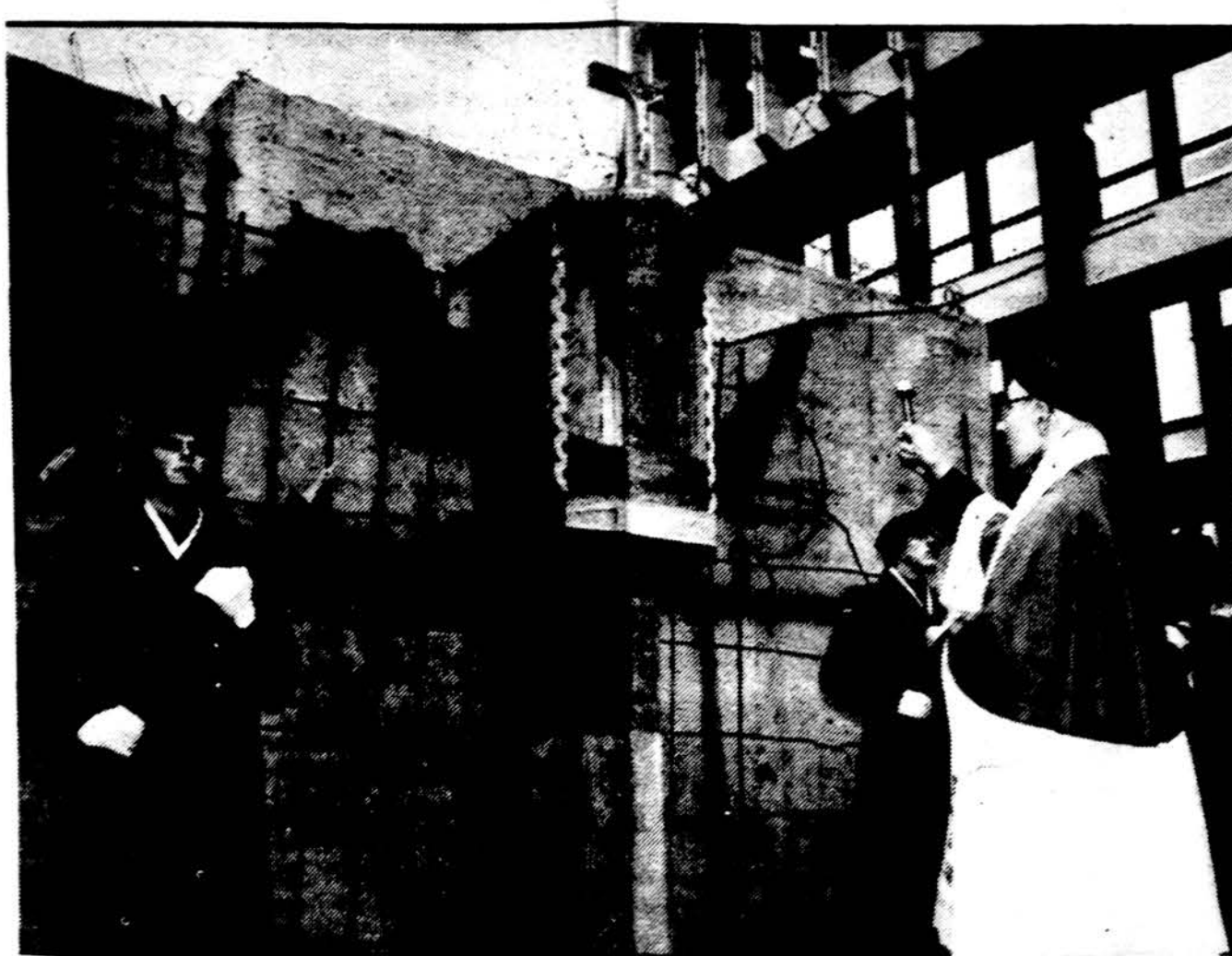
Žemės sklypai gali būti išnuomoti ne ilgesniam kaip 99 metų laikotarpiui. Užsienio reikalų ministerijos teikimu juos nuomoms dojamams vyriausybės nuožūra. Pardudamų ar išnuomojamų žemės sklypų kainos bei nuomos mokesčio dydis nustatomas šalių susitarimu.

Paskyrimai į tarptautines finansines organizacijas

Respublikos vyriausybė paskyrė užsienio reikalų ministrą Povilą Gylį Europos Bendrijos programos PHARE koordinatoriumi Lietuvoje. Tarptautinio Valiutos Fondo valdytoju iš Lietuvos pusės paskirtas Lietuvos Banko valdytojas Vilius Baldišis. Pasaulio Banko valdytoju nuo Lietuvos tapo finansų ministras Eduardas Vilkelis, pakaitiniu pavaduotoju — ekonomikos ministras Julius Veselka. Šie ministrai paskirti taip pat Europos Rekonstrukcijos ir Vystymosi Banko valdytojais nuo Lietuvos.

Amerikos Ford įmonė žvalgos po Lietuvą

Šiaurės Amerikos Ford Corporation Baltijos ir NVS šalių skyriaus menedžeris James Tessada tikisi po poros metų Lietuvoje kasmet parduoti po 250-300 Ford automobilių. Jis

Vyskupas J. Tunaitis šventina paminklinę kompoziciją prie Lietuvos Seimo rūmų š.m. sausio 13 d. Paminklinės kompozicijos autorius — architektas A. Nasvytis jos atidengimo ceremonijoje pasakė: „Šie blokai su užrašais, kryžiais, šis autentiškas nepriklausomybės gynimo pėdsakas brangus ir šventas mums, nepriklausomybės gynėjams, išlikęs kaip ženklas tiems, kurie čia bus ateityje — stiprus, nepajudinamas, rūstus“.

Nuotr. Zenono Nekrošiaus

Difterito epidemija Rusijoje

Maskva, sausio 28 d. (NYT) — Difteritas, Vakaruose visuotinis skiepijimas beveik visai išnaikinta liga, dabar greitai plinta Rusijoje, pasiekęs jau epidemijos laipsnį, pasak Pasaulio Sveikatos organizacijos (WHO).

Per paskutinius dvejus metus difteritu susirgusių žmonių skaičius Rusijoje pakilo nuo 1,000 iki 4,000 1992 m. pabaigoje. Difterito susirgimų skaičius greitai auga ir Ukrainoje, kur per pirmuosius dešimt 1992 m. mėnesių buvo daugiau kaip 1,300 susirgimų. Susirgimų yra ir kitose buvusios Sovietų Sąjungos valstybėse.

Iš pradžių daugiausia susirgimų buvo didžiausiose Rusijos miestuose — Maskvoje ir St. Petersburgu užregistruota po 650 susirgimų. Bet dabar jau pranešama apie difterito susirgimus ir tolimesnėse vietovėse, kur paprastai yra mažesnė galimybė, kad gydytojai greitai ir tiksliai nustatys diagnozę, sako specialistai.

Difteritas yra labai užkrečiama liga, perduodama ore lekiančiomis bakterijomis, kurios gali apkrestti ir daiktus. Bakterijos gamina nuodus, išsiskiriančius širdies ir nervų sistemos užde-

gimą. Jei liga negydoma, žmogus gali greitai nuo jos numirti. Gydytojai sako, jog difterito simptomai dažnai sumaišomi su krūtinės anginos, ar gerklės ar krūtinės uždegimo simptomais.

Skiepavimo sistemos sutrikimai

Daugumas epidemijų žinovų mano, kad difterito susirgimų paaušimas įvyko dėl skiepavimo sistemos sutrikimų. Rusijoje labai lengvai atleidžiami kūdikiai nuo skiepavimo dėl kokių kito užkretimo ir paskiau jau nebesirūpinama vėliau pasiskiepyti. Be to, neprižiūrima ir kad suaugę būtų gavę visus reikiamus skiepus. Prie to prisidėjo ir dideli ekonominiai, politiniai bei socialiniai pasikeitimai, dėl kurių dideli skaičiai žmonių migravo į kitas vietas, valdžios sveikatos įstaigoms jau nebesirūpinama vėliau pasiskiepyti.

Difteritu susirgimų skaičius auga ir Lietuvoje, Moldovoje ir Belaruse. Visame Belaruse 1992 m. buvo pranešta apie 44 naujus susirgimus, pagal WHO duomenis. NYT straipsny neraso, kiek susirgimų buvo Lietuvoje. Palyginimui, JAV tuo tar-

pu turėjo tik 4 susirgimus difteritu. WHO duomenimis, 1991 m. buvo vienas susirgimas Prancūzijoje, du Vokietijoje, vienas Italijoje ir nei vieno Ispanijoje.

Sovietų Sąjungoje visuotinis skiepijimas prieš difteritą prasidėjo tik 1960 dešimtmetyje ir po to difterito susirgimai žymiai nukrito — nuo 53,000 1960 metais iki mažiau, negu 200 susirgimų 1970 dešimtmčio viduryje.

Ypatingas difterito plitimas

Regioninis patarėjas WHO centre Danijoje dr. George Oblapenko sako, kad naujieji susirgimai difteritu Rusijoje ir kaimyninėse valstybėse ir jų plėtimosi greitis yra išskirtiniai.

Daugumas — apie 73% susirgusiųjų yra suaugę, daugelis dirba užkretimams atvirus darbus, kaip autobusų vairuotojai bei valgyklų darbuotojai, kurių darbuose yra daug kontakto su daugybe žmonių. Maskvos miesto valdyba, turėjusi pasitarimą dėl epidemijos, dabar jau reikalauja, kad naujai samdomi miesto tarnautojai parodytų skiepavimo pažymėjimą.

Žmonės išsigando skiepu

Labai daug žmonių, gavę difteritą, miršta. Pernai Rusijoje nuo difterito mirė 110 žmonių, 39 jų — vaikai. Visi mirusieji vaikai nebuvo gavę skiepu. Bet pastaraisiais metais žmonės išsigando skiepu, paskelbus praves tas studijas apie blogai pagamintų skiepu bei netinkamai sterilizuotų adatų vartojimo pasekmes. Tiek gydytojai, tiek ir motinos bijo skiepyti silpnus vaikus, kurie gali net atlaikyti skiepu komplikacijų.

Dėl to, pagal WHO duomenis, tik 46% vienu metų nesulaukusių kūdikių buvo pasiskiepyti nuo difterito 1991 metais, tuo tarpu kai 1980 m. 80% buvo pasiskiepyti.

Pernai Maskvoje ir St. Petersburgu buvo pradėta kampanija skiepijimui prieš difteritą ir todėl skiepijimai daugiau, negu padvigubėjo tuose miestuose. Bet užsienio epidemiologai yra nepatenkinti Rusijos sveikatos įstaigų lėta ir nerangia reakcija į sveikatos krizę.

Prez. Clinton žada prašyti 31 bil. dol. ekonomijos skatinimui

Washington, DC, vasario 2 d. (NYT) — Ruošdamasis kovai su Kongresu dėl valstybės biudžeto mažinimo, prez. Bill Clinton pasakė suvažiuosiantiems valstijų gubernatoriams ir Kongreso nariams, jog jis prašys 31 bil. dol. naujų lėšų skatinti naujų darbų kūrimą ir mažinti ant imonių uždedamus mokesčius, norint pagyvinti ekonomiką.

Kalboje, pasakytoje valstijų gubernatoriams, prez. Clinton pabrėžė kai kuriuos vidaus projektus, prašydamas jų pagalbos, stengiantis reformuoti pašalpos teikimo sistemą. Tuo tikslu jis sudarys studijinę grupę, kuri surastų, kaip geriausiai pakeisti dabartinę pašalpos teikimo sistemą, kad ji taptų laikinos pašalpos struktūra, kurios pagalba tęstusi tik dvejus metus. Bet savo kalboje jis nenurodė datų, iki kurių reformos būtų įvestos.

Tiek gubernatorių suvažiavime, tiek ir lankydamasis pas Kongreso narius, prez. Clinton ruošė dirvą laimėti jų visų paramą prašysimams biudžeto mažinimams ir pajamų didinimams.

Bet net ir ruošiantis šioms darbams, JAV ekonomija rodė ženklus, jog ji atsitaikanti pati, federalinei valdžiai dar nieko nedarius. Valdžios naudojami pagrindiniai ekonominiai rodikliai, vadinamajame „Index of Leading Economic Indicators“, gruodžio mėnesį parodė didžiausią pakilimą per paskutinius dešimt metų. Kitos statistikos rodė, kad pernai namų pirkimai žymiai pasuko, palūkanų ratoms nukritus.

Baltųjų rūmų pareigūnai pasakė, jog šios ekonominės žinios buvo mieliai laukiamos, bet kad tai nesulaikys prezidento Clinton nuo bandymų dar priedo pagyvinti ekonomiką, didinant valdžios išlaidas naujomis programomis ir tuo didinant federalinį deficitą.

Baltųjų rūmų komunikacijos direktorius George Stephano-

poulos pastebėjo, jog geros ekonominės žinios nelietė darbų. „Mums reikia paskatinti ilgalaikį naujų darbų kūrimą“, jis pareiškė. „Mums reikia ekonomijos, kurioje žmonių pajamos auga“.

Kalbėdamas su Kongreso nariais, B. Clinton nesakė, kiek jo siūlysimos programos gali kainuoti. Daugelis senatorių žadėjo priešintis bet kokiems pasiūlymams uždėti mokesčius įvairiai energijai ar mažinti Socialinio Draudimo (Social Security) išmokėjimus.

Norėdamas parodyti, jog jis tikrai noris bendradarbiauti su Kongresu, prez. Clinton atšaukė planą į Baltuosius rūmus pasiųsti Kongreso narius, o vieton to pats nuvyko į Kapitolijų. Jis visą šią savaitę ir skiria organizavimui paramos siūlysimoms programoms. Gubernatoriai prašė prezidento, kad jis padidintų lėšas valdžios statybų projektams, tuo sukuriant daugiau darbų ir pagyvinant investavimą.

Paskutinėmis savaitėmis ekonomistai ir administracijos pareigūnai sugestionavo, jog jie svarstą pasiūlyti ekonomijos paskatinimo programas, kurios gali kainuoti tarp 15 ir 60 milijonų dolerių. Praėjusią savaitę, po to, kai valdžios pareigūnai pasiūlė 20 bil. dol. suma, kaip galima tam tikslui, JAV Federalinio Rezervo pirmininkas Alan Greenspan pasakė Kongresui, jog jis remias tokį planą, nes juo skatinamas ekonominis augimas, darant trumpalaikes išlaidas.

Gerai žinoma, visiems patinka valdžios pašalpos programų siūlomoms reformoms, nes dabartinė jų santvarka „niekam nepatinka, nei tiems, kurie pašalpa naudojasi“, pasakė prez. Clinton, kalbėdamas gubernatoriams. Naujasis planas apribotų pašalpos teikimo laiką ir duotų lėšų pašalpa gaunantiems mokytis naujų amatų.

Išsiuntinėti Lietuvos rinkimų biuleteniai

Washington, DC, vasario 2 d. — Vasario 1 d. buvo išsiųsti balsavimo biuleteniai visiems, JAV esantiems Lietuvos piliečiams, kurie laiku užsiregistravo rinkimams, praneša Lietuvos ambasada, Washington, DC.

Visi Lietuvos piliečiai, kurie iki šių metų sausio mėn. 20 dienos užsiregistravo Lietuvos prezidento rinkimams, galės balsuoti paštu arba tiesiogiai nuvykę į rinkiminius punktus. Balsavimo biuletenyje įrašyti du kandidatai: Algirdas Mykolas Brazauskas ir Stasys Lozoraitis. Užsiregistravusiems piliečiams ambasada Washingtono išsiuntinėjo vokus, kuriuose yra balsavimo biuletenis, balsavimo pažymėjimas, vokas, adresuotas Lietuvos Ambasada Washingtono, mažas vokas balsavimo biuleteniui įdėti ir detalus informacinis laiškas apie balsavimo procedūrą.

Balsuojantys paštu voką su balsavimo pažymėjimu ir balsavimo biuleteniui gali atsiųsti tik Lietuvos Ambasada Washingtono iki šių metų Vasario 12 dienos. Balsai, gauti vėliau negu vasario 12 dieną, nebus užskaityti.

Lietuvos piliečiai, kurie neužsiregistravo iki sausio 20 dienos, rinkimuose dalyvauti negalės.

Norintieji balsuoti tiesiogiai gali nuvykti į rinkiminius punktus ir įmesti užpildytą biuletenį į balsavimo dėžę (su savimi būtina turėti balsavimo pažymėjimą).

KALENDORIUS

Vasario 4 d.: Gilbertas, Joanna, Vydmantas, Arvilė.

Vasario 5 d.: Šv. Agota, Abromas, Gaudvinas, Birutė.

ORAS CHICAGOJE

Ketvirtadienį saulė tekėjo 7:01, leisis 5:10. Temperatūra dieną 42 F (5 C), giedra, naktį 25 F (-4 C).

Penktadienį saulė tekės 7:00, dalinai debesuota, šiek tiek šilčiau.

DETROITO ŽINIOS

KOVO 11-TOS MINĖJIMAS
DETROITE

Kovo 14 d. Detroito ruošiamas Kovo 11-tos – Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo minėjimas. Tai bus celebracija jaunimo išašio Lietuvos išsilaisvinimo pastangose ir didžiosios mūsų viltys ateityje. Kalbėtojais pakviesti jaunosios kartos atstovai – Vėjas Liulevičius ir Dariusz Sužiedelis. Minėjimą ruošia LB Detroito apylinkės valdyba. Visi prašomi iš anksto datą pasižymėti kalendoriaus ir minėjime dalyvauti. Daugiau žinių – ateinančioje Detroito žinių laidoje.

ŠV. ANTANO PARAPIJA
UŽ STASĮ LOZORAITI

Po lietuviškų pamaldų Šv. Antano parapijoje sausio 17 ir 24 dienomis Stasio Lozoraitio kandidatūrai į Lietuvos prezidentus paremti surinkta 1,345 dol., kuriuos suaukojo 71 asmuo. Kadangi lietuviškose pamaldose Šv. Antano bažnyčioje dalyvauja arti 80 asmenų, todėl net 89 procentai parapijiečių ne žodžiais, bet finansiniais paremė Stasį Lozoraitį. Pinigai jau pasiųsti į Chicago's Standard Federal banką. Aukos dar bus renkamos ir ši sekmadienį, todėl rėmėjų procentas padidės, o gal pasieks net 100%.

Vytautas Kutkus

LIETUVOS ŠAULIŲ
SAJUNGOS IŠEIVIOJE
PIRMININKO MYKOLO
ABARIAUS PRANEŠIMAS

Šaulių sąjunga nėra politinė organizacija. Ji neremia nei vienos politinės partijos ir nedalyvauja rinkimuose organizuotai.

Būdamas Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas, nei vieno kandidato neremiau, bet raginu visus šaulius atlikti tautinę pareigą, dalyvaujant Lietuvos prezidento rinkimuose ir balsuoti už savo pasirinktą kandidatą.

Šiuo metu Lietuvai reikia ne kiršinimo ir sąskaitų suvedinimo, bet šalto proto, tolerancijos, susiklausymo ir didelio, didelio darbo. Tik Tėvyne ir išeivijoje kartu atkursime per 50 metų nualintą Lietuvą.

Mykolas Abarius, Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje pirmininkas

SĖKMINGAS KONCERTAS

Lietuvos Operos solistai-sopranas Arvydas Markauskas sausio 31 dieną koncertavo Detroito, Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Jiems akompanavo čikagietis muz. Alvydas Vasaitis.

Sol. Sigutė Stonytė atliko – (J. Karnavičiaus) jauno bajoro dainą iš operos „Gražina“, (G. Puccini) – Mimi ariją iš operos „Bohema“, (W.A. Mozart) – grafienės ariją iš operos „Figaro vestuvės“, (G. Verdi) – Nabucco ariją iš operos „Nabucco“ ir (F. Bajoro) – Variacijos lietuvių liaudies temomis „Ugdė motulė“.

Solistas Arvydas Markauskas atliko (J. Karnavičiaus) jauno bajoro dainą iš operos „Gražina“, (V. Klovos) – Ūdrio dainą iš operos „Pilenai“, (W.A. Mozart) – Don Žuano ariją iš operos „Don Žuanas“, (A. Ponchielli) – Erdvilio ariją iš „Lietuviai“, (G. Verdi) – Nabucco ariją iš operos „Nabucco“ ir (G. Bizet) – Eskamilijo kupletai iš operos „Carmen“.

Programa pradėta ir baigta duetu – A. Bražinsko „Tėvyne“. Taip pat duetu atlikti V.

Viršonio harm. „Ta mūsų seselė“ ir „Augo kalneliai be pakalnėlių“, – lietuvių liaudies dainos. Ir Olekos harm. „Stok ant akmenėlio“, – lietuvių liaudies daina ir B. Dvariono harm. „Oi, užkilkokit varšelius“, – lietuvių liaudies daina. Solistai puikiai atliko programą, ir žiūrovai jiems atsidėjo ilgais plojimais ir atsistojimu.

Solistai ši kartą dainavo ne scenoje, bet salėje, kur buvo daug geresnė akustika. Deja, salės šeimininkai dar vis pasitenkina savo senu pianinu, nepritaikytu šio pobūdžio koncertui.

Prieš programą Vytautas Petrusis, Lietuvių Fondo igaliotinis Michigan valstijai, iškėlė „Žiburio“ lituanistinės mokyklos vedėjai Rūtai Mikulionienei 2,500 dol. čekį, metinę paramą mokyklai.

Koncerto klausėsi daugiau 200 asmenų. Koncertą organizavo Lietuvių Fondas. Solistai jau yra koncertavę Chicagoje, Bostone, Los Angeles ir Detroito. Vasario 7 d. jie koncertuos Clevelande.

PROF. DR. L. SABALIŪNO
PASKAITA

Sekmadienį, vasario 7 dieną, tuoj po Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, Kultūros centro klasėje vyks Eastern Michigan universiteto Politinių mokslų profesoriaus dr. Leono Sabaliūno paskaita – „Naujos Lietuvos Konstitucijos analizė“. Po paskaitos – diskusijos. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Popietę rengia LB Detroito apylinkės valdyba.

VASARIO 16-TOS
MINĖJIMAS

Iškilmingas Vasario 16-tos dienos – Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 75 metų sukakties minėjimas sekmadienį, vasario 14 dieną, 12:15 min. po pietų, vyks Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Road, Southfield, MI.

Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos Garbės generalinis konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza ir Michigan JAV Kongreso atstovas Joe Knollenberg.

Visose trijose lietuvių bažnyčiose tą sekmadienį bus aukojamos šv. Mišios už Lietuvą ir laisvės kovų aukas. Minėjimo meninė programa atliks „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami Lėles Viskantienės, ir tautinių šokių šokėjų vienetas „Audiens“, kuriam vadovauja Asta Puškorūtė-Soltis. Prieš minėjimą bus proga pasivaikinti kava ir lengvais užkandžiais. Minėjimo metu ir prie bažnyčių bus renkamos aukos Amerikos Lietuvių Tarybai (ALTUD). Iškilminga 75-erių metų sukakties minėjimą rengia Detroito Lietuvių Organizacijų centras.

SIMPOZIUMAS „LIETUVA
PO PREZIDENTINIŲ
RINKIMŲ“

Sekmadienį, vasario 28 dieną, 12:30 val. po pietų, Šv. Antano parapijos patalpose vyksiančiam simpoziume Hillsdale universiteto profesorius dr. Aleksandras Stomas ir Oakland universiteto prof. dr. Leonardas Gerulaitis kalbės tema „Lietuva po prezidentinių rinkimų“.

Simpoziumą organizuoja Lietuvių žurnalistų dr. J. Detroito skyrius. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Im

Po sėkmingo koncerto Detroito gerai nusiteikę – solistams akompanavęs muz. Alvydas Vasaitis, solistė Sigutė Stonytė ir solistas Arvydas Markauskas. Nuotr. J. Urbano

APIE PREZIDENTINIUS
RINKIMUS LIETUVOJE

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlė Detroito sausio 8 d. transliavo šį Audronės Tamulionytės-Lenz, HR Strategies įstaigos skyriaus vedėjos Lietuvoje, pasikalbėjimą su Algiiu Zapracku. Audronė sausio mėnesį buvo grįžusi į pagrindinę HR Strategies įstaigą, esančią Grosse Point, Michigan. Vasario 3 d. ji vėl grįžo į Vilnių.

– Audrone, Lietuvos gyventojų dėmesys šiomis dienomis yra nukreiptas ne vien į kasdieninio gyvenimo rūpesčius, bet ir į artėjančius, vasario 14 d. vyksiančius, prezidentinius rinkimus. Kaip vietiniai Vilniaus gyventojai žiūri į šiuos rinkimus?

– Ačiū už progą pasidalinti įspūdžiais apie gyvenimą Lietuvoje. Pagrindiniai Lietuvos gyventojų rūpesčiai dabar yra trūkumas šilto vandens ir šilumos butuose, benzino kainos, sparčiai kylančios pragyvenimo kainos, trūkumas darbų ir nežinoma ateitis. Taip pat žmonės labai jaudina rusų karinės pajėgos Lietuvos teritorijoje. Kas liečia politiką, tai aš esu nustebusi, kad dauguma žmonių pasisako nebausvę už Lietuvos Demokratų Darbo partijos (LDDP) atstovus. Bet yra aišku, kad Lietuvoje žmonių tarpe trūksta atvirumo ir pasitikėjimo. Artėjantys prezidentiniai rinkimai rodo žmonių susidomėjimą, bet taip pat ir baimę, kad buvę komunistų partijos nariai, kurių daugumą sudaro Lietuvos Demokratų Darbo par-

tijos nariai, su savo vadovu Algirdu Brazausku gali laimėti vasario 14 dienos rinkimus ir tuo dominuoti Lietuvos gyvenimą ir jos ateitį, nors iš mano kolegų ir draugų Lietuvoje daugiausiai sakosi palaikantys St. Lozoraitio kandidatūrą.

– Po sėkmingo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, kuriam vadovavo Vytautas Landsbergis ir Sąjūdis, kodėl Lietuvos žmonės balsavimo būdą vėl pasirinko buvusius Tarybų Lietuvos valdžios kandidatus?

– Rinkimų dieną buvo šalta, nes butuose nebuvo šilumos ir karšto vandens. Brazausko vadovaujama partija buvo gerai pasiruošusi rinkimus laimėti, ir visa propaganda ir rinkimų taktika buvo panaudota šiam tikslui. Sąjūdis buvo susisikaldęs. Daug kandidatų. Balsootojai buvo nepatenkinti. Per 50 metų sovietų sistema padarė daug įtakos, ir žmonės, įpratę, kad valdžia jiems viską parūžinoma ateitis. Taip pat žmonės, kurie prižadėjo daugiau kuro, benzino, pakelti pensijas ir iš viso padėti žmonėms geriau gyventi. Žinoma, miestuose ir tarp kitų daugiau mąstantių žmonių, kurie labiausiai suprato, kaip sunku viską taip greitai pakeisti, dauguma balsavo už Sąjūdį ar kitus dešiniųjų kandidatus.

– Seimas yra Brazausko ir Darbo partijos kontrolėje ir įtakoje. Laukiame prezidento rinkimų. Kaip žiūri į šiuos rinkimus užsieniečiai, gyve-

nantys Vilniuje? Ypač tie užsieniečiai, kurie turi savo biznesą ar stambesnius investavimus Lietuvoje?

– Esame susirūpinę. Naujasis seimas suspendavo priimtą privatizacijos programą. Seimui sausio 15 dieną turėjo būti pateiktas naujas privatizacijos planas. Reikės palaukti ir pažiūrėti, kokie bus pakeitimai. Yra susirūpinimo, kad dauguma Lietuvos Demokratų Darbo partijos Seimo atstovų yra buvę komunistai ir jų galvosena bei įtaka bus prieš Landsbergio pradėtas reformas krašte. Šis sulėtinimas pakenks Lietuvoje laisvos rinkos įvedimui. Brazausko laimėjimas taip pat gali sustiprinti ekonominius ryšius su kaimynais. Yra susirūpinimo, kad Lietuva nebūtų vėl įtraukta į buvusios Sovietų sąjungos ekonominę bei politinę sferą. Stebėsime rinkimus, o po rinkimų reikės padaryti sprendimus apie tolimesnę veiklą Lietuvoje. Mūsų įstaigos bendravimas su Brazausko valdžia yra sumažėjęs. Teisėyb pasakius, beveik jo nėra. Mūsų pagrindiniai klientai yra privačios kompanijos.

– Sunkiausias šio pasikalbėjimo klausimas – kas turėtų laimėti rinkimus Lietuvoje?

– Rinkimus turėtų laimėti Stasys Lozoraitis, kuris Lietuvai atneštų vakarietiško patarimų. Kaip prezidento, jo jėgos nebūs per didelės, nes vis tiek viską kontroliuos Seimas, kuriame daugumą turi Algirdo Brazausko vadovaujama Darbo partija. Tačiau Brazauskas turės tartis ir eiti į kompromisus su prezidento pasiūlytais ministrais, teisininkais ir kitais valdžios pareigūnais, kuriuos prezidentas skirs. Išrinktas Lietuvos prezidentas nustatys ir veiklos kryptį užsienio reikaluose, pasakius gavime ir santykių palaikyme su visomis politinėmis grupėmis. Turint nepartinį prezidentą, Lietuvos gyventojai daug laimėtų, o užsienio biznierių turėtų pasitikėjimą, kad apsimoka Lietuvoje investuoti ir jai padėti. Lietuvos išeivija turi retą istorinę progą aktyviai prisidėti prie šių rinkimų įgyvendinimo. Aš raginu visus, kurie gali, dalyvaukite balsavime ar padėkite išrinkti savo pasirinktą kandidatą. Tuo palaikysite kontaktą su gyventojais Lietuvoje.

– Miela Audrone, dėkoju už pasikalbėjimą ir linkiu daug sėkmės, dirbant Vilniuje ir aktyviai dalyvaujant Lietuvos politiniame gyvenime... Im

Onutė Amžinybėn išėjo 1992 m. lapkričio 25 dieną, lygiai tą pačią dieną, kaip ir jos prieš 14 metų miręs a.a. vyras Ralph. Keletą mėnesių prieš mirtį Ona Valatka gyveno Chicagoje pas savo sūnų Ralph.

1958 metais abu Valatkai daug pasidarbavo atgaivinimui beveik 20 metų neveikloj nugrimzdusios 79-tos Vyčių kuopos. Vadovaujant Bob Boris, pirmasis po atsteigimo kuopos susirinkimas vyko Valatku namuose. Atgijusi kuopa keletą metų buvo didžiausia Lietuvos Vyčių organizacija.

Ona ir Ralph reikšėsi ir kitoje Detroito lietuvių veikloje. Jie vadovavo ir lietuviškai radijo valandėlei Detroito, o Ralph, turėdamas gražų balsą, dainuodavo jos programose. Vyriai mirus, Onutė pasitraukė iš aktyvios veiklos 79-je kuopoje, bet visada mieliai prisidedavo patarimais ir sumanymais. Sunki liga ir mirtis nutraukė ir šį jos bendravimą su kuopa, kurioje ji maloniai prisimenama ir pasigendama. Nuosirdžiai užjaučiame mamytės netekusį sūnų Ralph ir jo šeimą. Ilseks ramybėje, miela Onute.

Bertha Janus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimekęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metams	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuotūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

KUR DINGSTA
SUNKVEŽIMIAI?

New Yorko miesto švaros palaikymo departamentas per pastaruosius 5 mėnesius „prarado“ 11 didžiulių šiukšlės vežioti sunkvežimių. Vienas toks sunkvežimis „pranyko“ prieš savaitę. Nors policija stengiasi vagystes išaiškinti, bet kol kas jos pastangos bergždžios. Švaros palaikymo departamentui priklausio 2,000 šiukšlės vežioti sunkvežimių. Kiekvienas kainuoja apie 110,000 dolerių, taigi 11 sudaro nemažą pinigų sumą, kurią miestas turi padengti.

Atrodytų, kad tokį milžinišką sunkvežimį nebūtų lengva pa-

slėpti, bet manoma, kad jie ir neslepiami. New Yorkas sunkvežimius keičia maždaug kas 7 metai, o senuosius parodo ne tik kitiems miestams, bet ir kitoms valstybėms (pvz. Dominikonų Respublikai). Pamatyti šiukšlių išvežimo sunkvežimį su New Yorko miesto ženklais kurioje kitoje vietoje nėra jau toks retas atsitikimas. (D.B.)

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 775-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnostics, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kaiba lietuviškai)

Tikrina akis, priklaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Kelt. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas

Kaibame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville, IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166

Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638

Val.: pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6;

Šeštadieniais pagal susitarimą

ĮSIKURTI LIETUVOJE?

Dabar retame laiške iš Lietuvos nerasime dejonų ir bevilčių baimės dėl ateities. Tą jau visi patyrėme, bet čia noriu duoti ištrauką iš neseniai gauto laiško, kuriame ypač stipriai juntame nevilčių ir skausmą.

„Atėjo Naujieji metai. Ką jie atneš mums ir Lietuvai? Aš, tai sakdamas, negalvoju apie iš kranų bėgantį karštą vandenį, (nors karštoje ar bent šiltoje vonioje norėčiau išsimaudyti), apie pigų sviestą arba dešrą, ar apie kitus „dangaus stebuklus“. Ne, aš ne apie tai. Aš galvoju: kas darysis su Lietuva? Nejaugi visa tai, ką mes sausio mėnesį grynėme nuo rusų slibino, iš mūsų atims savieji komunistai, kurių raudonos spalvos neuždazys jokie LDDP dažai. Tai tie patys kolaborantai, kurie neseniai mus tampė saugumo — KGB — koridoriais. Dieve, nejaugi nėra pasaulio teisybės? O gal tikrai jos nėra? Juk Sąjūdis pats, nieko nevaromas ir nevarojamas,ėjo pralaimėjimo link. Pats sau kasė duobę. Po smiltele vis gilyn ir gilyn. Kasė tol, kol į ją pats įgarmėjo. Įgarmėjo su visais Sąjūdžio buvusiais komunistais: Tupiku, Žiemeliu, Uoka, Aleknaite, Ozelyte ir visais kitais. O man koks skirtumas, ar komunistai (buve) dabar eina su Sąjūdžio, ar LDDP vėliava. Tokie patys kolaborantai! Aš nežinau, kas bus išrinktas prezidentu, bet nujaučiu, kad junga vilkti reikės ne mažiau penkerių metų“.

Girdint tokius pranašavimus, ne vienas, kuris rengėsi, pasitraukęs į pensiją, grįžti atgal ir praleisti likusias dienas tėvynėje, kyla daug abejonių. Kaip būtų su pensija, ar galiausiai reikiamus vaistus? Tie klausimai dar mažokai nagrinėjami spaudoje, o būtų pats laikas plačiau su tuo susipažinti, ne tik spėliojant, bet ir žinant atsakymus į iškilančius netikrumus.

Gavau laišką nuo vieno, neseniai į ten persikėlusio, kolegų žurnalisto. Jo nuomonė nėra pesimistiška. Rašo, kad po nemažai idėjų pastangų dabar jo pensija laisvai pervedama į vietinį tarptautinį banką o už atsivežtą valiutą nusipirkęs nedidelį, bet patogų butą, kuriame jaučiasi gerai, (Nerašo, ar jame yra šilto vandens...). Maisto produktų yra, ir pagal dolerio išeitimo kursą jam vis-

kas kainuoja nebrangiai. Jaučiasi patenkintas, nes čia neturėjo šeimos ir jautėsi vienišas. Aišku, — sako jis, — maisto kainos, vietinius talonus vartojančiam žmogui nėra lengvai įkandamos, bet laiške neužtikau jokio nepasitenkinimo savo apsisprendimu grįžti į tėvynę. Tad lauksime spaudoje pasisakant ir kitus, tyrinėjusius šią galimybę.

Turiniams čia gera šeima, pakankamai santaupų ir dar neblogai plakančią širdį, gal neatina tokie klausimai, bet, pasirodo, yra žmonių, apie tai galvojančių, ir būtų verta nuodugniai sužinoti teigiamas bei neigiamas smulkmenas. Vienas iš mūsų senstančių turtuolių kartą užsiminė apie planą pirkti ten kokį neblogą viešbutį ir įrengti senatvės poilsio namus užsienio tautiečiams, kurie svarsto tokių galimybių valiuta galinčius apsimokėti tautiečius, net ir iš peleno taško gali būti visai nebloga galimybė. Ne visi turim ten mus galinčių priglauti giminių, apie norą grįžti girdžiui dažnai. Kiek daugiau problemų gal atsirastų mairiose šeimose, bet nebūtinai. Dažnai tai priklauso nuo gyvenimo draugo — draugės tautybės. Sutikau Lietuvą aplankiusių tokių dar nesenu šeimų, kurios jau įsigijo butą Vilniuje ar Kaune. Butą rengiasi panaudoti vasaros mėnesiais ir tai padarė jau šią praėjusią vasarą.

Visi žinome apie čia, Vakaruose, net neturtinguose rajonuose randamas normalias vonias, tualetus ir virtuvėle, o ten nuvažiavę skundžiasi net dieną kitą paviešėję tautiečiai. Trokšta Lietuva turistų, bet niekaip nesuranda būdų priitaikyti viešbučių ir restoranų šiandienos reikalavimams. Palangos pajūryje, pavyzdžiui, nėra tualetų. Atrodo, tokio įrengimo būtinumas nebuvo net atėjęs į galvą tiek metų ten atstogaujantiems rusams. Dabar, kai į mūsų pajūrį spiesiasi svečiai iš kitų kraštų, tokia padėtis atbaido į ten atvažiuojančius. Grįžę jie garsiai paskelbia žinią apie mūsų atsilikimą šiose srityse. Taigi susimąstykime, tautiečiai!

RRV

AR MES GERAI PAŽISTAME ALGIRDĄ BRAZAUSKĄ?

Jo karjeros kelias

IGNAS MEDZIUKAS

Tarybų Lietuvos enciklopedija apie Algirdą Brazauską rašo, kad jis gimęs 1932 IX 22 Rokiškyje. Baigė Kauno politechnikos institutą. Ekonomijos mokslų kandidatas. LTSR valstybės ir partijos veikėjas, LTSR nusipelnęs inžinierius. TSKP narys. Buvo statybinių medžiagų pramonės ministras. LKP CK sekretorius (psl. 280).

A. Brazauskas Lietuvos žmonėms labiau pažįstamas tapo 1988 m. Jo išvaizda, sugebėjimas bendrauti su auditorija, pagaliau jis nesipriešino Atgimimui. LKP CK biurai pavadus, A. Brazauskas dalyvavo Sąjūdžio surengtuose mitinguose Katedros aikštėje ir Vingio parke.

Po R. Songailos išsišokimo, išvaikant jėga demonstrantus, spalio 21 d. A. Brazauskas buvo išrinktas LKP CK I sekretoriumi. Maskva tam nesipriešino, nes žinojo, kad jis Lietuvoje yra populiarus, be to, pasižymėjo nuosaikumu ir iš dailės vadovavo Gorbaciovo vykdama „per-tvarka“. Tad sakoma, kad A. Brazauskui padėjo iškilti demokratijos ir viešumo procesas Sovietų Sąjungoje. Prisimenant A. Sniečukų ir lyginant jį su A. Brazausku, randame didelių skirtumų — pirmasis nebuvo valstybės vadovas, nes už jo pečių buvo kiti, kurie nurodė, ką jis turįs daryti. Brazauskas tapo I sekretoriumi visai kitose aplinkybėse, kada Maskva jau daug nesikišo į Lietuvos reikalus, o jis jautė gyventojų paramą.

Ar A. Brazauskas yra oportunistas

1988 m. lapkričio mėn. A. Brazauskas dalyvavo Sąjūdžio suvažiavime ir, pritarus A. Sakalauskui bei V. Astrauskui, nutarė grąžinti Vilniaus arkikatedrą. A. Brazauskas stengėsi vengti kraštutinių, pasirinkdamas vidurinio kelią tarp Sąjūdžio ir Maskvos reikalavimų. Toks dvilypis laviravimas atitolino Maskvos reakcinių jėgų puolimą, bet A. Brazauskas, kaip kolaboravęs su Sovietų Sąjunga, buvo įsitikinęs, kad be jos (dabar be Rusijos) ekonominės pagalbos Lietuva negalinti egzistuoti. Todėl jis visą laiką nepadarė jokių ryžtingesnių sprendimų. 1988 m. lapkričio mėn., A. Brazausko ir kitų

komunistų sprendimu bei pastangomis, AT buvo atmeta Konstitucijos pataisa, kuria Lietuvos įstatymai turėtų viršenybę prieš Sovietų įstatymus. Brazauskui ir jo vadovaujamai LKP dėl šio pakeitimo priešintis, Sąjūdžio ir partijos keliai išsiskyrė. Sąjūdis tapo opozicija. Charakteringas A. Brazausko politinės veiklos bruožas, kad jis niekad nesiūle naujų sumanymų, o tik reikėdė tai, kam jis atstovavo. Jo veikloje visai nematyti kokių nors savarankiškų posūkių bei sprendimų. Jis buvo lyg tarpinis asmuo tarp Sąjūdžio, Lietuvos žmonių ir SSRS vadovybės.

Kai 1989 m. LKP CK plenumo komunistai ortodoksai pareikalavo atkurti komunistų partijos valdžią Lietuvoje ir užkirsti kelią projektams dėl Lietuvos nepriklausomybės, A. Brazauskas palaikė tokius Lietuvos nenaudingus ir lietuvių tautai priešiškus reikalavimus. Tai buvo A. Brazausko politinė klaida. Po šio plenumo buvo uždrausta transliuoti per Lietuvos televiziją populiarias „Atgimimo bangos“ laidas.

Dvideidė politika

A. Brazauskas laiške SSKP centro komitetui rašė, kad iš LSSR prokuroro pareigų buvo atleistas L. Sabutis, kaip nesugebąs gerai organizuoti prokuratūros darbo ir neturįs principingos pozicijos, vertinant neformalių susivienijimų ir organizacijų veiklą. Beveik tuo pačiu metu AT jis apgailestauja dėl L. Sabučio atleidimo ir Maskvos elgesio. Taigi, kaip matote, A. Brazauskas vedė dvideidę politiką. Po plenumo „Vilmos“ gamyklos darbininkams jis kalbėjo: „Kuriamės socializmą SSRS sudėtyje. Jokio kito kelio nėra ir negali būti. Kraštutiniai lozungai ištotti iš Tarybų Sąjungos sudėties — paskelbti nepriklausomą Lietuvą — mums nepriimtini“ („Lietuvos rytas“, 1992 m., Nr. 250). Prieš rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą LKP CK paskelbė šūkį „Lietuva be suverenumo, Lietuva be ateities“. Tai buvo demagoginis šūkis, suklaidinęs daugelį žmonių, nes iš tikrųjų tai reiškė „suvereniją“ Lietuvą

SSKS sudėtyje. Tokią formulę A. Brazauskas gynė iki 1991 m. kovo 11 Nepriklausomybės paskelbimo. Jis kalbėjo, kad reikia būti realistais. Tuo jis išskyrė save nuo Sąjūdžio „romantikų“. 1989 m. A. Brazauskas buvo išrinktas deputatu į SSRS Aukščiausiąją Tarybą. Prieš pat rinkimus, atsitiktinai ar sąmoningai, A. Juozaitis atsisakė konkuruoti su Brazausku, tai jis ir buvo išrinktas deputatu. Tuo lyg jautėsi esąs skolingas Sąjūdžiui, kuriam A. Brazauskas buvo reikalingas kaip tarpininkas tarp jo ir Gorbaciovo.

Kai 1989 m. nuo Maskvos atsisakė daug visuomeninių ir pusiau valstybinių organizacijų, lietuvių sąmonėje išsivystė politiška savarankiškos valstybės idėja. Tai ypač išryškėjo po tų metų rugpjūčio 23 d. Baltijos kelio; nors A. Brazauskas jame nedalyvavo, Maskva stengėsi spausiti Lietuvą, siuntė čia įvairias komisijas ir grasi-nančius raštus, ragino A. Brazauską imtis griežtų veiksmų bei priemonių. Sovietų komunistų partijos kontrolės komisijos pirmininkas B. Pugo siūle apsvaistinti partinėse organizacijose „nacionalistiskais“ nusiteikusių asmenų elgesį, padarant atitinkamas išvadas. Savo rašte jis paminėjo: A. Čekuolį, R. Gudaitį, R. Ozolą, J. Palekį ir kitus. A. Brazauskas rėdė raštų vykdymą delse, todėl susilaukė Maskvos priekaištų.

Po Lietuvos fondo Los Angeles mieste ruošto koncerto. Iš k. — Lietuvos konsulas kamornijoje Vytautas Čekanauskas, solistė Stonytė, Janina Čekanauskienė, solistas Arvydas Markauskas ir Lietuvos fondo igaliotinė Violeta Gedgaudienė.

Kontroversinė a menybė

Kai LKP 1989 m. gruodžio mėn. suvažiavime patriotiškai nusiteikę komunistai balsavo už partijos atsiskyrimą nuo SSKP, tai buvo svarbus žingsnis į Lietuvos nepriklausomybę. Tiesa, A. Brazauskas iš pradžių buvo numatęs reikalauti tik autonomijos, bet turėjo prisidėti prie daugumos nusistatymo. Tada Maskva Brazauską apkaltino, kad jis nepadaręs reikiamo budrumo, nepasipriešindamas separatistams, bet jis pasiteisino vykdęs daugumos valią.

Atsistatydinus V. Astrauskui, A. Brazauskas tapo išrinktas LSSR AT pirmininku ir tapo įtakingiausiu žmogumi Lietuvoje. Jam vadovaujant, AT vasario 7 d. priėmė nutarimą, kuriuo buvo panaikinta 1940 m. liepos 21 d. Liaudies seimo neteisėtai priimta deklaracija dėl Lietuvos išstojimo į SSRS. Tai buvo svarbus žingsnis į Lietuvos nepriklausomybę.

1990 m. vasario mėn. A. Brazauskas buvo išrinktas LSSR AT deputatu. Atrodė, kad jis bus išrinktas šios Tarybos pirmininku. Tačiau, rinkimus laimėjo, Sąjūdžio atstovai pirmininku išrinko V. Landsbergį. 1991 m. kovo 11 d. A. Brazauskas su kitais AT deputatais pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aktą. A. Brazauskas tapo min. pirmininkas K. Prunskienės pavaduotoju.

A. Brazauskas yra kontroversinė asmenybė. Jis kaltintas, kad niekad nebuvo aktyvus Lietuvos nepriklausomybės šalininkas, oėjo tik paskui įvykius, jais naudojėsis ir

švelnines, bet niekad jų neskatines. Taip pat A. Brazauskas niekad nepripažino (kiti sako, nesuprato) LKP nusikaltimų savo tautai. Jis visada stengėsi pateisinti LKP istorinį vaidmenį. Jo žodžiais, „Lietuvoje partija iš esmės buvo visuotinė, tokia rami, tyli rezistencija, bandant kuo daugiau toje situacijoje nuveikti“.

1990 m. savarankišką LKP pertvarkius į LDDP, A. Brazauskas tapo jos pirmininku. 1992 m. jis buvo išrinktas Lietuvos Respublikos Seimo nariu, o susirinkęs Seimas jį išrinko Seimo pirmininku ir laikinai einančiu Respublikos prezidento pareigas. Vasario 14 d. rinkimuose jis su Lietuvos ambasadoriumi Washingtono Stasio Lozoraitiu kandidatuoją į Lietuvos Respublikos prezidentus.

Šiaurės Amerikoje yra susidaręs štabas remti Stasio Lozoraitio kandidatūrą į Lietuvos Respublikos prezidentus. Rinkiminio štabo vadovas Valdas Adambus kviečia visus, turinčius teisę, savo balsus atiduoti už Stasį Lozoraitį. Išrinkus prezidentu S. Lozoraitį, būtų atstatyta pusiausvyra tarp Seimo, turinčio daugumą LDDP narių, ir prezidento. Kitaip, valdant vienpartinei sistemai, Lietuvos politika gali būti pakreipta į mums nepageidaujamus kraštutinumus.

Kodėl negalėtume pastatyti našlaitynų prie senelių namų. Tokiu būdu netrukus ant kiekvieno senelio kelių sėdėtų po vaiką.

Cloris Leachman

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

78

Pasilikau vienas, be jokio nujautimo, nei kur esu, nei ko, nei kodėl čia esu. Vartai atviri, jokio sargybinio. Eik, kur nori. Tarp barakų nematyti nė gyvos dvasios. Gal kur nors kitur, kitam barakų pakraštyje kas ir juda. Raštinėje už plataus lango ant stalų palinkusios trys moterys žvalgoji po popierius, toliau ant stalo kamposėdi amerikietis kareivis ir supa ant kojos velniuką. Staiga atsiminiau, kai kur anksčiau atsisėdęs imdavau taip stipauti kojas, mama tuoj subardavo: „Nesupk velniuko“, bet kareivis vis supa ir supa, ir niekas jo nesubara. Kai nebesulaukiu, kad kas manim susirūpintu, įeinu į vidų, prieinu prie tos pačios moters, kuriai mačiau, mane atvežęs policininkas kažin ką sakė, ir paklausiu: „Ką dabar su manim darysit?“ Ji pakėlė kiek nustebusias akis. „Kaip ką mes darysim?“, ir mano klausimą atsakė savo klausimu. „Jie mane čia atvežė, ir aš nežinau, nei kodėl, nei kam“. — tęsia savo. Aš baisiai panorau išsiaiškinti. „A“, lyg būtų kas jai paaiškėję, aiktelėjo moteris ir, žvilgtelėjusi į čia pat gulintį popierių, pasakė: „Palaukite, kol atveš daugiau“. „Ir daugiau nieko?“ „Ne, daugiau nieko“, jau visiškai tvirtai atsakė moteris. Išėjau ne ka gudresnis, negu įėjau. Tesužinojau, kad būsiu ne aš vienas, kad atveš dar daugiau, gal tokių panašių ir mane. Tyčia išėjau pro vartus ir pajėvau gerą kelio galą. Sakiau, gal tas nuobodžiaujęs kareivius mes savo velniuką supės ir vysis mane, bet niekas nepajudėjo. Norėdamas galėjau eiti ir eiti, gal net iki paties Hamburgo ir vargu ar kas būtų pasigėdęs.

Kokį puskilometrį paėjęs, apsisukau atgal. Pasi-dairiau po artimesnius barakus. Visi buvo tušti, bet

švarūs, išvalyti. Pasieniais po eilę lovų su čiužiniais. Truputį kitaip, negu mūsų daržinė. Po kokios valandos pamaciau įvažiuojantį sunkvežimį. Paskui jį kitą ir trečią. Net ir latviai, kurie nekėlė jokio priešinimosi ir jau su pirmais sunkvežimiais kažin kur išvažiavo, dabar visi kartu atsirado. Tik vėliau iš jų pirmininko sužinojau, kad juos nuvežė kažin kur prie Eldės, ten sulaukė motociklų pasivijęs kareivis, sunkvežimiuose kokį trejetą valandų išstovėję, daugumas išlipė ir sugulė pakeleje. Jeigu ne griaužias rūpestis, būtų buvusi lyg smagi gegužinė. Po kurio laiko atlekęs džipas, laukų keliųais atvedęs visus į tą patį dvartą, kur jau lietuviai buvo sodinami į sunkvežimius. Niekas to amerikiečių plano man nepaaiškino, bet man atrodė, kad tuo metu kas nors aukščiausio pakeitė savo sprendimą. Nemanau, kad mūsų užsikirtimas ir mano kaisiojimas galimos masinės savijudybės būtų galėję turėti lemiamos reikšmės, bet vėl buvome visi kartu: sunkvežimiuose buvo visi pažįstami veidai. Aš stebėjau pamatęs juos, o jie nustebo radę mane. Visi šventai tikėjo, kad mane nuvežė rusams. Kai sunkvežimiai sustojo ir aš nubendzojau prie jų, atsitiko staigmena: vienas vyras atnešė mano rašomąją mašinėlę ir dar mamos marginiais austą apklotą. Ir mašinėlė ir apklotas buvo mano raštinėje. Sumaištyje apie juos net pagalvojęs nebuvau, o Čakas pagalvojo. Kai buvo užėjęs į raštinę, jam krito dailus apkloto raštas. Tada jam pasakiau, kad tai pats brangiausias daiktas, kurį išsinešiau iš Lietuvos, jis ilgai jį vartė, žiūrindamas, nenorėjo tikėti, kad tai galėtų būti bemokslės kaimietės darbas. Bet, matyti, patikėjo, kad atnešė, padavė į sunkvežimį ir paprašė, kad tuos daiktus nuvežtų man. Tada žmonės dar labiau pagalvojo, kad aš nuvežtas rusams. Ir dabar dar nieko nežinojau. Prie sunkvežimių tuoj atsirado keli amerikiečiai ir kelios vokitės. Visus nuvežė į pirtį, drabužius net apklotus

surinko ir nuvežė kitur. Po pirties visiems plaukus privarė DDT miltelių, leido apsiręngti įkaitintais drabužiais ir suvarė į barakus. Barakuose buvo lovos tik su čiužiniais. Šeimos emė trauktis baltas paklodes, net uždangom atsiškirti vieni nuo kitų. Viengungiai daugiausia griuom kaip stovėjom. Kareivis, man atrodė tas pats, kur raštinėje velniuką supo, atvedė į mūsų baraką dvi vokietes su glėbiais žalsvų apklotų ir po vieną numėtę ant visų lovų. Vienas juokaudamas pasakė: „Kad Sibire nesušaltumėm“. Vienos vokitės paklausiau, kaip ilgai mus čia laikys. Ji tik patraukė pečiais, pasakė: „Keine ahnung“ ir išėjo. Ir viena ir kita kalba, pagaliau net lietuviškai mėginau šnekinti kareivį, bet jis atsakinėjo tik angliškai. Spėliojame ir jautėmės sukišti į tamsų maišą. Vakarienių davė valgykloje. Net savo indų nereikėjo. Kažin kas paleido gaudą, kad čia mus tik išprausė, nutūtelino, palaikys per naktį, o rytą išves. Sakė, kad tą pasakęs vienas sunkvežimio vairuotojas, kuris truputį šnekęs lenkiškai, bet kur vėš, ir jis pats nežinojė. Pasitiesęs žalsvą apklotą, pagalvio vietoje susilankstęs motinos lovatiesė, gulėjau aukštelininkas, žiūrėjau į kiek pašepusias lubas ir nežmoniškai pasigėdau taves. Tu seniai būtum mus iš tos prakeiktos tamsos ištraukęs. Krimtau pirštu, kam nepaklausiau Čako, bet toje sumaištyje nė į galvą netoptelėjo. O gal ir jis nebūtų pasakęs. Mačiau, kaip pasikeitė veidas, kai pasakiau, kad stovyklos pažiūrėti leidimą davė. Jeigu kapitonas prigrasino, būtų ir jis tyles. Tada atėjo mintis, jog mano daiktai ir pasirūpino atsilygindamas, kad kapitono rūstybę drįsau pasukti į save. Ką galia žinoti, kas jam grėsė už kišimasi į vyresniųjų planus. Jeigu būtų atėję į galvą paklausti, gal būtų ir pasakęs, žinome, jeigu puskilometrį paėjęs, apsisukau atgal. Pasi-dairiau po artimesnius barakus. Visi buvo tušti, bet

(Bus daugiau)

„Žiburėlio“ mokyklės mažasis būgnininkas Aras Alekna.

Nuotr. Dainos Čyvičienės

ISTATYMAS LIEKA ISTATYMU

Ispėjimas norintiems parūpinti
darbą svečiams

Dažnai tenka mūsų spaudos skelbimų skyriuje užtikti skelbimus, kad „jaunas vyras, galintis dirbti bet kokią darbą, nori atvykti į Ameriką ir užsidirbti pinigų“, arba „sveika, stipri moteris norėtų dirbti šeimoje, globoti vaikus ar slaugyti ligonį“. Ne kartą buvo minėta, kad su turistinio svečio viza atvykęs svietimos valstybės pilietis neturi teisės gauti darbą Amerikoje. Nelegaliai darbu suteikiantiems darbdaviams gresia didelės pabaudos. Pagal įstatymus, darbdavys turi išdarbininkų atlyginimo atskaituoti privalomus mokesčius, juos persiųsti federalinėms ar valstybės įstaigoms, o pats turi sumokėti socialinio draudimo mokesčius už kiekvieną darbininką. Nelegalus darbininkas neturi socialinio draudimo numerio, be kurio tokie formalumai negali būti atlikti, todėl jo buvimas įmonėje gali sudaryti daug nuostolių ir nemalonių darbavimui, nors tai būtų tik uždaras namų aplinkoje šeimininkas, ligonio ar senelio slaugymas, paprastas namo remontas ar kiti smulkūs darbai. Karais ir smalsūs kaimynai „pasitarnauja“, atitinkamoms įstaigoms apskundžia. Naivūs ir dolerio ištroškę asmenys perspėjimų nepaiso ir juos įvairiai interpretuoja, daugiausia tvirtindami, kad jiems pavydima. Bet gal aukštai politiniame gyvenimo iškilusio asmens problema atvers ir jiems akis.

Naujasis Amerikos prezidentas Bill Clinton į savo kabinetą aukščiausio prokuroro postui pakvietė veržlią, inteligentišką ir aukšto išsilavinimo teisininkę Zoe Baird. Deja, prieš pat prezidento inauguraciją paaiškėjo, kad kandidatės į prokurorų namuose jau dveji metai tarnauja nelegalių imigrantų pora:

moteris ir vyras iš Peru valstybės. Moteris prižiūrėti jos trejų metų sūnų, o vyras einas šeimos šoferio pareigas. Be buto ir maisto, porai mokama 2,000 dolerių per mėnesį. Reikalui paaiškėjus, Zoe Baird ir jos vyras, universiteto profesorius, privalėjo sumokėti socialinio draudimo mokesčius už dvejus metus ir taip pat kelių tūkstančių civilinę baudą. Zore Baird senato posėdyje atsiprašė už įstatymo sulaužymą, bet taip pat pareiškė savo kandidatūros neatsisakysianti ir laukianti, kad senatas ją patvirtintų. Labai abejojama, kad moteris, pati sulaužiusi įstatymą, būtų tinkama tokiame aukštam teisinės tarnybos postui. Tai blogas pavyzdys kitiems. Idomu ir tai, kad senato sesijos metu ji apgailestavo, iki šiol nerandanti pakaitalo savo buvusiams tarnautojams, nors kontaktavusi net kelias darbo agentūras.

Reikia tikėtis, kad toji žinia pasiekis Lietuvą. Ne paslaptis, kad pas mus iš Lietuvos atvykę asmenys ieško „neoficialių“ darbų, nors jiems tas įstatymas yra paaiškinamas. Jei tokia svarbi asmenybė galėjo patekti į nemalonusus dėl nelegaliems imigrantams darbo suteikimo, tai ką bekalbėti apie eilini Amerikos pilietį, gerasiškai surizikavusį pagelbėti tautiečiui. O vis tik svarbu, kad Lietuvoje tas įstatymas būtų žinomas ir kad norintieji atvykti nepuositeltų neįmanomų vilčių.

Atrodo, kad panašūs suvaržymai veikia ir Kanadoje, bet jų smulkiau neteko sužinoti, todėl šis įspėjimas taikomas tik tiems, kurie nori „įsidarbinti“ Amerikoje, neturėdami pastovaus ir teisėto imigranto statuso.

Aurelija M. Balasaitienė

„DRAUGO“ VAJAUS KONCERTAI FLORIDOJ

Gerai suprantama, kad ne vienam dienraščio skaitytojui jau įkyrėjo tie vajai. Ir po Naujųjų metų „Draugo“ vajus tęsiasi, ir dar girdėsime kurį laiką. Gerai žinoma, kad skaitytojus „Draugas“ pasiekia labai nereguliariai, su dideliu vėlavimu. Pagaliau įsitikinta, kad tas vėlavimas yra ne „Draugo“ administracijos apsilėidimas, o mūsų krašto pašto nepareigingumas. „Draugas“, kaip ir prieš daugelį metų, išeina laiku ir laiku pristatomas į paštą, pagal visus pašto reikalavimus. Tad, nors ir ne „Draugo“ kaltė, vis vien laikraščio skaitytojams tenka kantriai pakelti visus nenormalumus.

Dar netolimoj praeityje išeivija galėjo džiaugtis laiku laišku, rašyti gausa. Dabar to gausos nebėra. Menkėjimas pastebimas ir kultūrinėje srityje. Renginių salės užpildomos vyresniais, taip pat ir laikraščiai skaitomi tik vyresniosios kartos. Jei jaunesnieji ir prenumuoja kaip kuriuos lietuviškus laikraščius, tai jų dažniausiai neskaito. Dėl blogo pašto patarnavimo ir vyresniosios kartos mažėjimo kencia lietuviška spauda. Ar mes jau priėjome liepto galą? O gal dar turime gyvuoti kaip tautos dalis ir ne tik čia išsilaikyti, bet kartu padėti atsikuriančiai Tautai?

Lietuva jau dvejus metus nepriklausoma. Mus pasiekia Lietuvoje leidžiami laikraščiai, mes juos skaitom ir džiaugiamės. Tačiau Lietuvos spauda mūsų nepatenkina. Mums išeivijoj reikia savų laikraščių,

kurie mus jungtų ir kurie mūsų išeivijos specialiais reikalais rašytų bei informuotų. Mūsų kultūriniai renginiai, organizacijų veikla, lietuviškos mokyklos, fondai, sportas, o ir mirties pranešimai – viskas mus lietuvių riša šio krašte, kuriame gyvename. „Jei nebūtų lietuviško „Draugo“, tai nežinotume, ar dar esame gyvi, ar jau mirę“ – rašo viena skaitytoja iš Californijos.

Laiškų skyriuje „Drauge“ skaitytojai rašo, patardami, kad „Draugo“ vajus turėtų organizuoti visos lietuviškos vietovės, ne tik Čikaga. Patarimas labai geras, bet kaip surasti asmeni, kuris savanoriškai imtųsi organizuoti „Draugui“ vajus? Daugelyje vietovių veikia fondai, labdaros, politinių organizacijų ir kitokių grupių atstovai, kurie reklamuoja „Draugą“ ir apie kuriuos viskas mielai spausdinama dienraštyje. Tuo tarpu neatsiranda tokių rėmėjų, kurie apsiimtų suorganizuoti renginį „Draugui“ paremti.

Tačiau atsiranda ir gerų pavyzdžių. Kaip antai, be didelių prašymų St. Petersburg, Floridoj, visuomeninkas, inžinierius Mečys Šilkaitis noriai sutiko suorganizuoti „Draugo“ vajaus koncertą. Koncertas įvyks kovo 3 d. St. Petersburg Lietuvių klube. Programą atliks solistė sopranas Giedrė Kaukaitė ir pianistė Gražina Ručytė-Landsbergienė. Solistė G. Kaukaitė yra vokalinio meno meistrė, o pianistė G. Ručytė-Landsbergienė geriausių Lietuvos dainininkų ir instrumentalistų koncert-

LAIŠKAI

JAU NĖRA MARIJOS

Sausio 13 dieną buvau Vilniuje. Labai nusvyliu. Visi mes matėme dar taip neseniai Marijos didelę statulą prie Aukščiausiosios Tarybos. Man atrodo, kad tiktai Marija išgelbėjo Lietuvą nuo didesnių nelaimių ir sugrąžino nepriklausomybę. O šiandien Marijos tenai nėra. Jai neatsirado lėšų, kad padarytų stiklinį gaudą ir kad toliau ji globotų šeimą ir visą Lietuvą. Mažytė Marijos statulėlė, tikriausiai, kad toji pati, kuri su vienuolėm apkeliovo anuomet aplink visą Lietuvą pėsčiomis, dabar įdėta į smulkų, (t.y., toks koplytstulpis) ir pastatyta nušalyje – šone rūmų. Man atrodo, jeigu nebūtų laimėję komunistai, tai šiandien būtų viskas palikta tose pačiose vietose. O dabar labai keistai atrodo, kad žmonėms, kurie atidavė gyvybę už Lietuvą, nėra pagarbos. Kryžiams jų garbei, netgi ten, kur įdėtos žuvusiųjų nuotraukos, nėra jau vietos. Širdį spaudžia, kai matai, jog nėra pagarbos tokiems šventiems dalykams.

As ir kiti, tokie kaip aš, turime viltį, kad Lietuva daug turės įtakos, jeigu išrinksim prezidentu Stasį Lozoraitį. Komunistai betgi labai kovoja už A. Brazauską. Nežinau, kokios nuotaikos išeivijoje.

Jeigu išrinkt prezidentu A. Brazauską, tai reikės parašyti „Draugui“ straipsnį su daugeliu parašų, ir prašysime, kad išeivijos lietuviai nutrauktų paramą komunistinei Lietuvai. Jau per ilgai visas pasaulis maitino komunistų gaują.

Dabartinė Lietuva man primena vaikystėje skaitytą pasaką „Ubagų šalis“. Ten labai idomiau aprašyti jo gyvenimą. Labiausiai įstrigo man į atmintį, kad viena ubagė pagimdė sveikute mergaitę, bet motinai tai labai nepatiko. Jai atrodė, kad toji mergaitė užaugusi negalės užsidirbti sau duonos. Tada ji išdūrė mergai-

tei abi akutes. Mergaitė galiausiai pravirko. O motina sakė: „Cit, kvailute, aš tave padariau laimingą, tau nereikės dirbti, ir turėsi duonos“.

Man atrodo, kad tokią laimę siūlo mums šiandien komunistai. Jeigu per 50 metų Lietuva nepastebėjo komunistinės „laimės“, tai tikriausiai ji yra akla. Šiandien lietuviai, balsuodami už komunistus, išduria savo vaikams, anūkams ir proanūkams akis. Jie užkerta jiems kelią į normalų civilizoto pasaulio gyvenimą. Sovietai užaugino naują tarybinį žmogų, o krikščioniško žmogaus jau nėra kam auginti. Nėra Lietuvos prisikėlimo nei mokyklų, nei bažnyčių, nei šeimos. Negi ir toliau Dievas apšviestą Lietuvą šiais bedieviais, Tėvynės išnaudotojais?

Daiva Kratonytė,
Švenčionių rajonas

MES SUPRANTAM IR LIETUVIŠKAI

Mūsų spaudoje žinios iš Lietuvos būna persunktos nuolat besikartojančiais svetimžodžiais. Pavyzdžiui, trumpoje skiltyje (š.m. Nr. 10) apie rusų kariuomenės išvedimą žodis „grafikas“ pakartotas 5 kartus, „etapas“ 4 kartus. Kitom programom taip pat ne kartą buvo linksnuojami „deputatai“, „aukcionai“, „lyderis“, „turas“, „rafinerija“, „terminalas“, „mitingas“ ir t.t.

Drįstu paklausti: ar būtina kartoti Lietuvoje atsiradusius svetimžodžius? Tuo pačiu siūlau vietoj jų vartoti žinomas ir visiems suprantamas lietuviškas žodis. Grafiškas galėtų būti tvarkaraštis, arba planas; etapas – dalis, arba tarpas; deputatas – (seimo) narys, arba atstovas; aukcionas – varžytinė, arba išpardavimas; lyderis – vadas, arba vadovas; turas – ratas; rafinerija – (naftos) valykla; terminalas – stotis ir t.t.

Ačiū Dievui, iš spaudos pranyko „šokiravimas“ ir baigia dienas „konteineris“. Dabar būtų puiku, kad ta rusų kariuomenė irgi kuo greičiau išsikraustytų ir kartu su savim galutinai išsivežtų tą įkyrėjusį „grafiką“ ir visus savo „etapus“.

Algirdas Šilbajoris
Ormond Beach, FL

KAD IŠEIVIJA IŠLIKTŲ GYVA

Sausio 20 d. „Drauge“ skaičiau idomų Jurgio Janušaičio parašytą straipsnį „Ar užges kultūrinės veiklos žiburiai išeivijoje“. Tai yra išeivijai gyvy-

kovo 7 d., sekmadienį, lietuvių salėje. Ir čia A. Šimkui ateina į pagalbą talkininkai, ypač klubo pirmininkė Jonušienė. I Miami rengiamą koncertą lietuviai ruošiasi atvykti ir iš tolimesnių Floridos vietovių, nes mažesnės vietovės neturi laimės dažnai gėrėtis tokiais puikiais koncertais.

„Draugo“ vajaus komitetas yra ypač dėkingas inžinieriui M. Šilkaičiui ir muzikui A. Šimkui. Kol yra pasiaukojančių darbuotojų, tol mūsų spauda gyvuos. O spauda yra gyvybės šaltinis tautinei išeivijai. Į rengiamus „Draugo“ koncertus susirinkti tie, kuriems svarbu išeivijoje išlaikyti ir savąją spaudą, ir savąją kultūrą.

Marija Remienė

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 9 v.r. – 5 v.p. Trečiadienį, 9 v.r. – 7 v.v.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

FOR RENT

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas
- Perkaime ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KATIEK REALTORS
7522 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

FOR RENT

NUOMOJAMAS, žema kaina, kambarys su atskiru įėjimu ir visais patogumais Vista, CA (tarp Los Angeles ir San Diego). Pagalduojama moteris, nerūkanti, kalbanti lietuviškai ir angliškai ir vairuojanti mašiną. Dėl platesnių informacijų skambinti: Tel. 619-724-9874

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio gas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

Algis A. Liskunas
Mortgage Loan Consultants

9501 West 144th Place,
Suite 205
Orland Park, Illinois 60462
(708) 403-9200 •
Pager #: (708) 999-1501

GREAT WESTERN
Great Western Mortgage
A Great Western Financial Company
Illinois Residential Mortgage Licensee

**ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

APPLES! Take I-94 to 34A, South to 200 North (1 mile); turn left, go 2 miles to stop sign (Wozniak Rd); turn rt.; go 3/10 of a mile; on the rt. is a sign — PAVOLKA FRUIT FARM. Tel. 219-874-6056.

HAGGERTY CHEVROLET

6711 South Western • Chicago
(312) 737-4000

Darius Urbaitis

Perkaime, parduodame ar surandame Chevrolet, Pontiac, GMC Truck, Volkswagen, Oldsmobile ir Dodge firmų automobilius. Taip pat parduodame varotus, mažai mylių turinčius, automobilius. Greitas ir efektyvus patarnavimas. Atsakome visus klausimus apie automobilius. Sklandžiai kalbame ir lietuviškai ir angliškai.

LAIKO PAGRĖBSTAI

Vladas Kulbokas

Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnėnų Madona; kankinys kun. J. Dabrila; suvalkiečių ūkis — sodyba, darbai, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojavimas Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje Vokietijoje, Amerikoje; darbas „Lietuvių Enciklopedijoje“. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. Valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Dailė. POVILO PUZINO monografija, yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas, kartu ir XX amžiaus Madona. Šis paveikslas apdovanotas aukščiausiąja premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Puiki dovana tinka bet kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiai ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

PAREMKIME ST. LOZORAČIO KANDIDATŪRĄ

Prezidentiniams rinkimams Lietuvoje įgavus pasauliye priimtas normas, lengviau bus ir mums apsispręsti. Vienokiu ar kitokiu atveju nebus tų nuosėdų, kurios būtų like, keliems kandidatams susigrūmus. Kai buvo šeši ar net septyni kandidatai, tai buvo panašiau į žemaitišką „Užgavėnių karnavalą“ su „Morėmis, Kotrėmis ir Kanapiniams“, o ne į prezidentinę rinkimų kampaniją. Būtų labai negražiai prieš visą pasaulį atrodę, bet vieni susiprato ir savo kandidatūras atšaukė, o kiti nesugebėjo reikiamų parašų surinkti. Tokiu būdu tvarka atsirado savaime.

Kandidatams atkritus ir beveik visiems pasisakius, kad jie remia Lozoraitis kandidatūrą, tuo jo pozicija labai sustiprėjo. Paskutinieji viešosios nuomonės apklausinėjimai rodo, kad miestuose Brazauskas ir Lozoraitis

beveik vienodai stovi. Provincija yra dar labai aiškioje LDDP kontrolėje. Čia ir išeivijos svoris gali pasireikšti. Pirmiausia, kandidatams esant gana vieno do pajėgumo, pora tūkstančių išeivijos balsų gali nemažą svorį turėti. Dar svarbesnis yra išeivijos ekonominis pajėgumas. Reikia kandidatą visuomenei pristatyti, o laiko nėra daug, kad būtų galima ir provinciją apvažinėti. Tad reikės naudotis radio ir televizijos reklamomis, o jos ir Lietuvoje nėra pigios. Žinoma, nėra pigios už talonus, o doleriui dar visur atviros durys. Tam tikslui atidaryta sąskaita ir reikalingos mūsų aukos, jeigu norime, kad Lietuva ir Vakarais atsiskytų.

Labai svarbu, kad rinkiminė kampanija neįveltų trinties, kurios jau ir taip užtenka. Nereikia išeiti prieš asmenį, bet prieš vienos partijos dominavimą, kuris gali būti pavojingas. Geriausia ko mažiausiai oponentą užkabinti. Brazauskas, ypač provincijoje, yra populiarus, tad jo puolimas gali atnešti tik neigiamų rezultatų. Reikia nurodyti reikalingumą, kad būtų ir Vakarais atsiskytų. Jau visi žino, kas atsitinka, kai naftos ir dujų kontrolė tėra tik Maskvos rankose, o dabar Maskva vėl beveik ultimatumais graso, reikalaujama, kad deryboms su ja būtų pakeista visa Lietuvos delegacija. Taip pat reikalauja savo karininkams butų, socialinių garantijų ir visų pilietinių teisių, nepriimant Lietuvos pilietybės. Jeigu čia ne ultimatumas, nežinau, kuo tai reikėtų pavadinti.

Turint tokius kaimynus Rytuose, būtina turėti atramą Vakaruose. Norint su Vakarais artimiau bendrauti, reikia turėti vakarietiški galvojančių žmonių. O toks kaip tik ir yra ambas. St. Lozoraitis. Jis gali būti nepakeičiamas Lietuvos ryšininkas. Yra sakanti, kad jis nepažįsta Lietuvos gyvenimo. Manysčiau, kad Lietuvoje yra daug tokių, kurie gerai žino vietos politines džiungles ir gali būti patarėjai. St. Lozoraitis yra vienintelis ir šiuo metu nepakeičiamas pilna prasme vakarietiškas žmogus.

Mes, išeiviai, turime juo didžiulius, kadangi jis yra vienas iš mūsų. Jis yra mūsų bendrąjį draugelį, kuris perėjo tremtį ir panieką. Diplomatus tarpe jį buvo žiūrįma beveik kaip į dinosauro, kuris atstovavo išnykusiai tautai. Bet, vakariečių nusteibimui, tos „mirusios tautos“ prisikėlė ir daugelio kortas sumaišė. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad sausio 15 d. jam griežtai užprotestavus valstybės sekr. Eagleburger dėl dingusių 200,000 tonų kukurūzų (kurie jau praėjusį rudenį buvo pažadėti), rytojais dieną jie atsirado. O jeigu būtų pagal lietuvišką tradiciją padėkojęs, tai kukurūzai galbūt jau ir St. Patersburgą plauktų. Čia tik vienas pavyzdys, ką reikšia turėti pritrysusį ir drąsų diplomata!

J. Žygas

GERIAU KAIP ALYVA

Praėjusią savaitę netoli Calanstood vietovės Olandijoje nuo prekinio vokiečių laivo audros metu nuvirto 18 talpintuvų, kurių kiekviename buvo po 10 milijonų cigarečių. Talpintuvai suskilo, o cigaretės, plūduriuodamos vandens paviršiuje, pagaliau bangų išmestos į krantą. Darbininkai vartoja tulpių svogūnėlius kasti mašinas, mėginami susemti cigaretes. Į pajūri taip pat sugužėjo tūkstančiai apylinkės gyventojų, kad galėtų nemokamai „apsirūpinti rūkalais“.

Illinois gubernatorius Jim Edgar ir Tony Milunas (dešinėje), kuris paskirtas į „Illinois ir Michigan kanalo tautinio palikimo koridoriaus“ apsaugos komisiją.

RENGINIAI CHICAGOJE

Vasario 7 d. — „Lietuvos Prisiminimų“ banketas Martine pokylių salėje. Rengia Lietuvos Vyčių Vidurio Vakarų apygardos valdyba.

Vasario 12 d. — Dail. Viktoro Petravičiaus kūrinių parodos atidarymas 7:30 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Paroda, iš Vidurvakario Amerikos meno muziejaus rinkinio, Vasario 16-tos proga ruošia Čiurlionio galerija ir Dailės institutas.

Vasario 13 d. — „Pončų“ balius Ateitininkų namuose, Lemonte. 6:30 v.v. — vaidinimas, vaišės ir šokiai. Rengia moksleivių ateitininkų Kun. A. Lipniūn ir Prez. A. Stulginskio kuopos.

Vasario 14 d. — Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas Lietuvių centre, Lemonte.

Vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas 7:00 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Rengia Jaunimo centras.

Vasario 20 d. — Tradicinis šiuipinis Mabenka restorane. Rengia Mažosios Lietuvos lietuvių draugija.

— Lietuvos Respublikos gen. konsulas ruošia iškilmingą pokylį Stouffer Riviera viešbutyje, Chicagoje.

— Užgavėnių pietūs ir meninė programa 3 v. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia Lietuvos Tautinės sąjungos Chicago skyrius.

— „Spindulio“ — tautinių šokių šokėjų grupės tradicinis vakaras Lietuvių centre, Lemonte.

Vasario 21 d. — Montessori mokyklėlių madų paroda Lexington House, Hickory Hills, IL.

— „Dainavos“ ir „Grandies“ ansamblių koncertą (Lietuvos konsulatui Chicagoje paremti) Jaunimo centre 2 val. p.p. rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

Vasario 26 d. — Ansamblių „Melodija“ ir Madų paroda „Bočių“ menėje, Lietuvių centre, Lemonte.

Vasario 27 d. — Vasario 16-tos Jubiliejui atžymėti parodos atidarymas 7:30 v.v. Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte. Paroda tęsis iki kovo 21 d.

Vasario 28 d. — „Draugo“ koncertas Jaunimo centre.

— Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Nekalto Prasidejimo parapijos mokyklos salėje 11 val. r. Rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

— PLC pietūs Lietuvių centre, Lemonte.

— LB Švietimo tarybos konferencija „Bočių“ menėje, Lietuvių centre, Lemonte.

— Kovo 7 d. — Skautų, čių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

— Kovo 12 d. — Pabaltiečių dailininkų parodos „Laisvės šventė“ atidarymas 7:30 v.v. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

— Kovo 13 d. — Jaunimo centro direktorės S. Endrijonienės pagerbimas Jaunimo centro kavinėje.

— Kovo 14 d. — Kovo 11-tos dienos — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo minėjimas Jaunimo centro kavinėje, Dariaus-Girėno parodos atidarymas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

— Kovo 19 d. — „Žuvies“ vakarienė Lietuvių centre, Lemonte, rengia LB Lemonto apylinkės valdyba.

— Kovo 21 d. Nijolės Ščiukaičės koncertas ir vėliausių įvykių Lietuvoje apžvalga Nekalto Prasidejimo parapijos mokyklos salėje. Rengia JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

— Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seserų rėmėjų metinė šventė-vakarienė Jaunimo centre.

— PLC pietūs Lietuvių centre, Lemonte.

— Kovo 28 d. — LB Lemonto apylinkės metinis susirinkimas Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 9 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio rekolokacijos Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 10 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio rekolokacijos Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 17 d. — Lithuanian Mercy Lift eitynės Palos Hills miestelyje, W. 111 g-vė ir Roberts Rd.

Balandžio 18 d. — Velykų stalas Jaunimo centro kavinėje. Ruošia Lietuvių Moterų klubų fed. Chicago klubas.

— PLC Velykų stalas Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 24 d. „Grandis“ jaunimo tautinio ansamblio tradicinis metinis pokylis 7 v.v. Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 25 d. — „Skautų Aido“ 70 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Rengia Chicago skautininkų, ių Ramovė.

— Šv. Pranciškaus seserų vienuolijos rėmėjų metinė vakarienė Šaulių namuose.

— Anglijos Lietuvių klubo narių susirinkimas ir Motinos dienos minėjimas Jaunimo centre.

— LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas Lietuvių centre, Lemonte.

— „Grandinėlės“ koncertas Lietuvių centre, Lemonte.

— Pirmoji Komunija Pal. Jurgo Matulaičio misijoje, Lemonte.

Gegužės 2 d. — Laureatų šventė. Dalyvauja laureatai poetas Kazys Bradūnas ir pianistas Petras Geniušas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

— Antano Olio 35 metų mirties minėjimas Jaunimo centre.

— Panevėžiečių klubo gegužinė Šaulių namuose.

Gegužės 8 d. — Lietuvos Dukterų draugijos pavasarinis pokylis Jaunimo centre.

Gegužės 16 d. — „Laiskai lietuviams“ metinė vakarienė Jaunimo centro did. salėje.

Gegužės 22 d. — PLC Pavasario puota Lietuvių centre, Lemonte.

Birželio 4 d. — Nijolės Banienės dailės darbų parodos atidarymas 7:30 v.v. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Birželio 6 d. — Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seserų rėmėjų narių visuotinis metinis susirinkimas Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

Birželio 13 d. — Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugijos gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

Liepos 4 d. — Anglijos Lietuvių klubo gegužinė Jaunimo centre.

Liepos 9-11 d. Brighton Parko festivalis prie Western Ave., parkelyje prie 43 st., Brighton Parke.

Liepos 17 d. — Dariaus-Girėno 60-jų metinių iškilmingas minėjimas. Memorialinės lentos atidengimas Midway oro uoste, Dariaus-Girėno parodos atidarymas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Liepos 18 d. — Dariaus-Girėno 60-jų metinių iškilmingas minėjimas: Šv. Mišios, vainiko padėjimas prie didvyrių paminklo Marquette parke, pietūs.

Rugpjūčio 8 d. — LB Vidurio Vakarų apygardos gegužinė Lietuvių centre, Lemonte.

Rugpjūčio 14 d. — „Lituanica-Liths“ futbolo klubo gegužinė Lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 11 d. — „Mercy Lift“ pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 9 d. — Rudens balių Šaulių namuose rengia Brighton Parko Lietuvių Namų savininkų draugija.

— Kazio Sajos dviejų dalių komedija „Barakūdos“ Jaunimo centre atliks Los Angeles Dramos sambūris. Rengia „Margutis“.

Spalio 10 d. — „Barakūdos“ — Kazio Sajos dviejų dalių komedija 3 v.p.p. Jaunimo centre atliks Los Angeles Dramos sambūris. Rengia „Margutis“.

Lapkričio 28 d. — Anglijos Lietuvių klubo susirinkimas Jaunimo centre.

Išpūstai romantiškos meilės savokai nykstant, mažės ir ištuokos. Goethe yra pasakęs: „Meilė yra idealas; vedybos yra tikrovė. Supainiojimas idealo ir tikrovės niekuomet nepraeina nenubastas“.

Sidney J. Harris

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1993 m. vasario mėn. 4 d.

5

Iškeliauvus Amžinybėn

A.†A.

aviacijos kpt. KAZIUI RIMUI,

jo žmonai AGOTAI, sūnui ŠARŪNUI, seserims KAZIMIERAI ir ONAI, broliams BRONIUI ir MOTIEJUI su šeimomis gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

Marija ir Mečys Bužėnai
Bronė ir Kazys Markai
Olga ir Vacys Numgaudai

Mielai Mamytei

A.†A.

KATRYNAI PELECKIENEI,

atsiskyrus su šiuo pasauliu Lietuvoje, jos sūnų PETRĄ su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

J. J. Kamaičiai su šeima B.S. Prakapai su šeima
Hamilton, Ont. Toronto, Ont.
O. A. Dziemionai su šeima J. V. Dziemionai
Hamilton, Ont. Toronto, Ont.
B. Agurkis, Chicago, IL

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

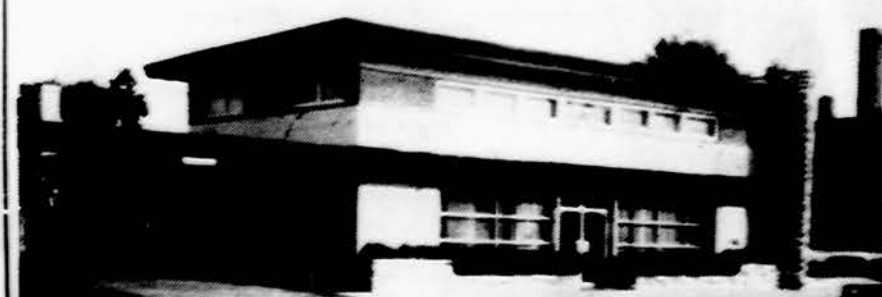
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNŪS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ZAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus
Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 736-822 ir 736-840

x Vasario 16 minėjimas

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.